

Voor u gelezen

3

Buitkamp, J., *Op zoek naar je familie-Een album voor stamboomonderzoek*. Fibula, Houten 1992; 32 blz. met bijlagen.

Veel mensen houden zich bezig met stamboomonderzoek. Soms zijn handleidingen ten behoeve van dat onderzoek niet om door te komen. Dit boek, meer een album, laat zien dat het ook anders kan. Het doet wat populair aan. Kort en bondig wordt uiteengezet hoe de 'leek' een stamboom moet opzetten en waarop gelet moet worden om niet vast te lopen in een onderzoek terwijl dat niet nodig zou zijn.

Hoewel in de titel 'je' staat, wordt in de tekst 'u' gebruikt. Daarmee is duidelijk dat het een boek is voor jong én oud(er). Wie met deze hobby iets wil doen, kan met dit album best uit de voeten!

**Hanke-Arndt, H., *De schoonmoeder*. Van Some-
ren, Zutphen, 1844; 212 blz.**

Op dit boek richt ik graag de schijnwerpers. Niet vanwege het onderwerp maar om u te laten weten dat de Stadsbibliotheek van Zutphen zich ook toelegt op het verzamelen van oude Zutphense drukken. Daar is niet

zo gemakkelijk aan te komen en in het depot is beslist nog geen complete verzameling aanwezig. Dit boek is uit het 'Hoogduitsch' vertaald. Natuurlijk is het 'kind van de tijd', typisch 19e eeuws.

De uitgever noemt in de inleiding de schoonmoeder 'Gods engel in menselijke gedaante'. Dat is iets anders dan de doorsnee opmerkingen die gemaakt worden over schoonmoeders.

Boomgaard, J.E.A., *Misdaad en straf in Amsterdam. Waanders/Gemeentearchief, Zwolle/Amsterdam, 1992; 320 blz.*

Dit boek is een dissertatie. Dat gegeven op zich hoeft niet af te schrikken, en dat is bij dit boek zeker ook niet het geval. Boomgaard heeft onderzoek gedaan naar de strafrechtpleging van de Amsterdamse schepenbank aan het eind van de Middeleeuwen. Wie de geschiedenis een beetje kent, zal niet verbaasd zijn dat Wederdopers nogal eens met het gerecht te maken hadden. Het boek (stevig gebonden en voorzien van een stofomslag) is compleet met een uitgebreid notenapparaat en vermelding van bronnen en literatuur.

Molewijk, G.C., *Spellingverandering van zin naar onzin (1200-heden). SDU, 's-Gravenhage 1992; 581 blz.*

Dat er over de spelling van onze taal verschillend gedacht wordt, is bekend. In dit boek gaat men terug tot omstreeks 1550. Toen al ruziede men over de juiste spelling van woorden. Na de eerste vastlegging van de spelling van het Nederlands (1804) braken ware spellingsoorlogen uit. Een spelling wordt soms veranderd om politieke, religieuze of persoonlijke redenen. De veranderaars hebben echter alleen bereikt dat de spelling ontregeld werd.

In dit boek wordt de geschiedenis van de verandering in de spelling, met alle consequenties van die veranderingen, overzichtelijk behandeld. Enkele uitstapjes naar een aantal dialecten maken van dit boek, dat niet zo eenvoudig te lezen is, een standaardwerk. Wie denkt dat in dit boek aanwijzingen voor de spelling staan, komt bedrogen uit. De *Woordenlijst van de Nederlandse Taal* (1954) is wellicht een betere oplossing.

Meteren, E. van, *Historie der Nederlandscher gheschiedenissen van den jaere 1566 tot den jaere 1612 in het corte ghebracht, ende van den jaere 1612 tot den jaer 1618 ghecontinueert ende vermeerdert door Gulielmum Baudartium van Deynse. Amsterdam, Cloppenburg, 1618; 1140 en 158 blz.*

Dat een korte geschiedschrijving wel eens lang uit kan vallen, blijkt uit dit boek. De Stadsbibliotheek wist het antiquarisch te kopen. U raadt wel waarom: Baudartius, een Zutphens predikant uit de 17e eeuw, heeft een bescheiden aandeel gehad bij de totstandkoming van dit boek. Het deel dat door hem beschreven wordt gaat over het Twaalfjarig Bestand, vooral ook over de godsdienstige twisten tussen de Remonstranten en de Contra-Remonstranten. Het tweede deel, de 158 bladzijden van Baudartius, werd oorspronkelijk een jaar eerder uitgegeven dan het werk van Emanuelis van Meteren. Baudartius droeg in een 'voorrede' het gehele werk op aan burgemeesteren, schepenen en raden van de stad Zutphen.

Jaap Riemens